

BYĆ POLAKIEM W NIEMCZECH

Praca zbiorowa
pod redakcją

Anny Wolff-Powęskiej
Eberharda Schulza

Instytut Zachodni
2000

Współpracy Polsko-Niemieckiej
Haus der Deutsch-Polnischen
Zusammenarbeit

PL - 45-068 Opole, ul. 1-go Maja 13/2

Spis treści

Przedmowa	9
Wstęp	
ANNA WOLFF-POWĘSKA, EBERHARD SCHULZ	
Założenia i cele badawcze	11
I Podstawy	
WOJCIECH WRZESIŃSKI	
Państwo narodowe i świadomość narodowa	33
ALEKSANDER POSERN-ZIELIŃSKI	
Między asymilacją a zachowaniem tożsamości	63
GRZEGORZ JANUSZ	
Mniejszości narodowe w Niemczech	95
WIESŁAW LESIUK, ALEKSANDRA TRZCIELIŃSKA-POLUS	
Wokół definicji przedmiotu badań	141

II Warunki życiowe

ANDRZEJ GRAŚ

Pozycja prawna Polaków w Niemczech 167

ANDRZEJ SZULCZYŃSKI

Opieka Kościoła nad polskimi katolikami 195

ANNELIESE DANKA SPRANGER

Życie kulturalne „Polonii” w Niemczech 211

JANUSZ MARCHWIŃSKI

Dostęp do mediów – doświadczenia własne 223

WERONIKA GRABE

Górnośląscy „przesiedleńcy” w Niemczech 233

ALEKSANDRA TRZCIELIŃSKA-POLUS

Polacy w Niemczech Wschodnich 247

HEINRICH MROWKA

Organizacje polonijne i ich partnerzy niemieccy 279

III Subiektywne wyobrażenia

KAZIMIERZ WÓYCICKI

Poczucie tożsamości i więź grupowa osób polskojęzycznych 309

JACEK SCHMIDT

„Wysiedleńcy” między Polską a Niemcami 345

JADWIGA KIWERSKA

Postawa Polaków wobec państwa niemieckiego 369

ANDRZEJ SAKSON

Uczestnictwo w życiu społecznym 397

BERNADETTE JONDA

Szczególne powiązania z Polską 409

IV Możliwości zmian i szanse ich realizacji

DIETER SCHEVEN

Kontakty z władzami 421

KINGA HATRMANN

Język polski w Niemczech 441

KATARZYNA WEINTRAUB

Media w życiu „Polonii” 461

CHRISTOPH VON MARSCHALL

Zalecenia dla polityki niemieckiej 475

ANNA WOLFF-POWĘSKA, EBERHARD SCHULZ

Uwagi końcowe 489

Aneks

Centralne placówki na płaszczyźnie krajowej dla grup polonijnych w Niemczech 527

Organizacje „Polonii” w Niemczech 529

Bibliografia 539

Autorzy 549

Zusammenfassung 553